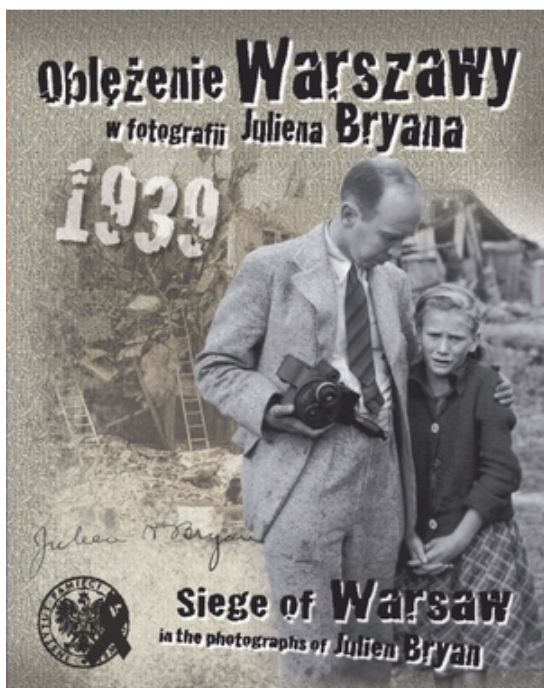

Instytut Pamięci Narodowej - Gdańsk

https://gdansk.ipn.gov.pl/pl2/archiwa/dzialalnosc-naukowa-i-p/publikacje-zwarte/32288,Oblezenie-Warszawy-w-fotografii-Juliena-Bryana-Siege-of-Warsaw-in-the-photograph.html
19.04.2024, 21:00

Oblężenie Warszawy w fotografii Julienu Bryana / Siege of Warsaw in the photographs of Julien Bryan

[więcej zdjęć](#)

Oblężenie Warszawy w fotografii Julienu Bryana / Siege of Warsaw in the photographs of Julien Bryan, redakcja Jacek Zygmunt Sawicki i Tomasz Stempowski, Warszawa 2010, 222 s.

Książka jest pierwszą tak obszerną i wszechstronną prezentacją dorobku Julienu Bryana. Jej głównym tematem jest oblężenie Warszawy przez wojska niemieckie w 1939 r., a szczególnie losy cywilnych mieszkańców stolicy Polski, widziane okiem amerykańskiego fotografa. Oprócz szerokiego wyboru zdjęć, w tomie znalazły się nietłumaczone wcześniej na język polski reportaże Bryana: „Oblężenie” z 1939 r. i „Warszawa – ponowne odwiedziny” z 1959 r., oraz relacje Polaków, którzy mu pomagali: zapis radiowego przemówienia kpt. dypl. Władysława Polesińskiego „Na zgliszczach Pragi” i wspomnienie Stefana B. T. Radlińskiego „Z Julienem Bryanem we wrześniowej Warszawie”. „Wprowadzenie” Jacka Zygmunta Sawickiego i tekst Tomasza Stempowskiego są

współczesną próbą umieszczenia dorobku amerykańskiego fotografa w szerszym kontekście historycznym.

Na płycie DVD zamieszczono film „Oblężenie” z 1940 r., udostępniony przez Filmotekę Narodową, oraz zapis wystąpienia Juliana Bryana w Polskim Radio z 16 IX 1939 r.

Zebranie w ramach jednej publikacji tak różnorodnych materiałów ma na celu przekazanie możliwie wielu kontekstów. Daje też unikalną okazję, by przyjrzeć się wzajemnym relacjom tekstu i obrazu w dokumentowaniu historii. Jak już w 1940 r. we wstępie do albumu „Siege” napisał Maurice Hindus, *fotografie Juliana Bryana nie tylko należy oglądać i podziwiać, ale nieustannie studiować. W piękny i wzruszający sposób odtwarzają one niezwykle ważny rozdział historii i dramatu naszych czasów.*

Julien H. Bryan (1899-1974) – amerykański filmowiec, fotograf i pisarz. Autor ponad stu filmów dokumentalnych. W 1917 r. był kierowcą ambulansu na froncie pod Verdun. Kilka dni po wybuchu II wojny światowej przyjechał do Warszawy. Nie uważał się jednak za fotografa wojennego. Pisał: *Nie jestem korespondentem wojennym, lecz posługującym się kamerą reporterem czasu pokoju, osobą, której praca polega na przemierzaniu świata i fotografowaniu ludzi, nie bomb.* Polskę odwiedził sześciokrotnie. Dzięki jego licznym reportażom prasowym, książce, a zwłaszcza filmowi Oblężenie, miliony widzów zobaczyły prawdziwe oblicze wojny.